

Urząd Miejski Dobrzany

Analiza systemu gospodarki odpadami w 2018 r. na terenie Gminy Dobrzany

Dobrzany, kwiecień 2019 r.

Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.) obowiązkiem gminy jest coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zakres analizy uszczegółowiony został w art. 9 tb powołanej wyżej ustawy, który wskazuje, że :

1. Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:
 - 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
 - 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
 - 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
 - 4) liczbę mieszkańców;
 - 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
 - 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
 - 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
2. Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy;
3. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy;

Poniżej przeanalizowano poszczególne zagadnienia.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z ustawą oraz umowami na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Dobrzany obowiązującymi w 2018 roku, zmieszane odpady przekazywane były do Instalacji do Mechaniczno-Biologicznego przetwarzania odpadów znajdującej się w Łęczycy oraz do REMONDIS Szczecin, gdzie odpady zmieszane i resztki z segregacji osób segregujących poddaje się odpowiednim procesom odzysku.

Na chwilę obecną nie ma możliwości zarówno finansowych jak i organizacyjnych pozwalających na przetwarzanie przedmiotowych odpadów na terenie gminy.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2018 r. Gmina Dobrzany przystąpiła do systemu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, czyli mieszkańcy, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów, segregują odpady do kolorowych worków, a następnie w wyznaczonym dniu, wystawiają przed swoją nieruchomością celem zabrania przez firmę odbierającą odpady. Szacowany koszt zapewnienia worków opiewała na kwotę około 69 300 zł netto. Zostało to wliczone w cenę odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu gminy Dobrzany. Ten sposób odbioru odpadów nie wpłynął na zwiększenie kosztów odbioru odpadów.

Utworzony w 2016 roku Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (dalej PSZOK) na terenie oczyszczalni ścieków w Dobrzanach nadal chętnie jest odwiedzany przez mieszkańców Gminy Dobrzany. Obsługiwany jest w godzinach pracy urzędu i generuje jedynie niewielkie koszty związane z pracami porządkowymi prowadzonymi na jego terenie w razie potrzeby.

Ze względów logistycznych i ekonomicznych wyposażenie punktu w kontenery leży po stronie wykonawcy usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy. Na chwilę obecną, przy zachowaniu objazdowej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i elektroprzętu, nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych punktów.

Zostały też zakupione pojemniki o pojemności 1100 litrów w ilości 5 sztuk za kwotę 3500 zł brutto, celem wymiany na zużyte i zniszczone, bądź podstawienia w sytuacjach obsługi imprez masowych.

W kontekście przyszłych inwestycji należy zaplanować:

- bieżące zakupy pojemników na odpady zmieszane, w przypadku konieczności ich wymiany ze względu na zużycie, zniszczenie lub pojawienie się nowych nieruchomości,
- stopniowe usuwanie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w miejscach ogólnodostępnych,
- montaż monitoringu oraz wymiana ogrodzenia w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Łącznie koszty odbioru i zagospodarowanie odpadów w 2018 roku wyniosły 521 390,81 zł.

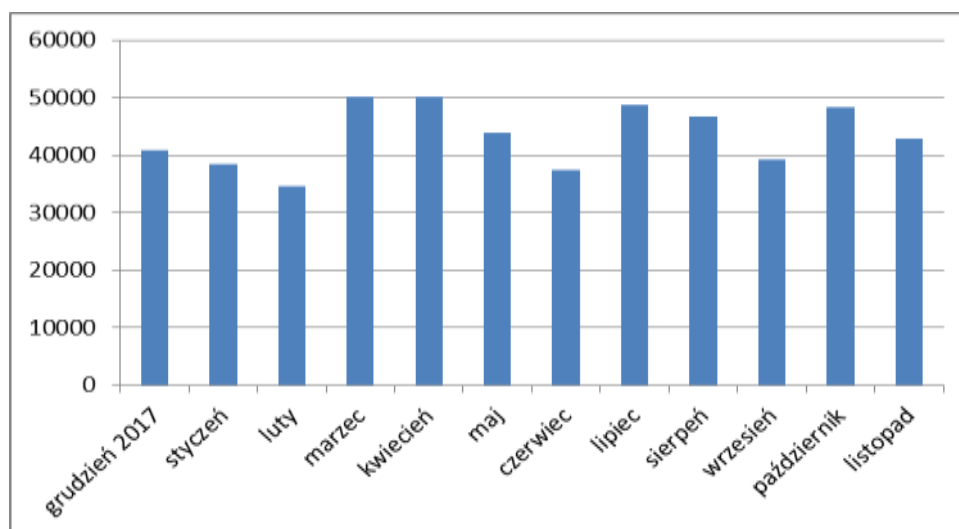
Tabela. 1. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców gminy w 2018 r.

Miesiąc, za który opłacona była faktura	Kwota faktury w zł	Miesiąc, za który opłacona była faktura	Kwota faktury w zł
grudzień 2017	40 790,30	czerwiec	37 414,68
styczeń	38 509,78	lipiec	48 808,00
luty	34 552,30	sierpień	46 733,04
marzec	50 182,70	wrzesień	39 198,75
kwiecień	50 097,99	październik	48 395,35
maj	43 782,84	listopad	42 925,08

Koszty te zostały nieznacznie zwiększone w porównaniu z poprzednim rokiem z uwagi na zapewnienie mieszkańców worków do selektywnej zbiórki odpadów. Koszty zakupu i wyposażenia nieruchomości w pojemniki, a także bieżącej ich obsługi w tym zakresie przestały obciążać wykonawców odbioru i zagospodarowania odpadów, z racji czego nie obciążają dodatkowo budżetu. Zwiększone koszty wynikają też z większej świadomości mieszkańców z możliwości korzystania z PSZOK-u i oddania tam każdej ilości odpadów komunalnych.

Średnia wysokość faktury to 43 449,23 zł

Wykres. 1 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wytworzonych w 2017 roku, z podziałem na miesiące

Powyższe koszty dotyczą jedynie odbioru i zagospodarowania odpadów, które w pełni zlecane są przedsiębiorcy odbierającemu odpady. Całkowite koszty funkcjonowania systemu obejmują też wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- 1) tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 2) obsługę administracyjną tego systemu;
- 3) edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;
- 4) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- 5) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.
- 6) Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.

Całość kosztów w 2018 r. wyniosła 535 172,68 zł.

4. Liczba mieszkańców:

Według danych z programu do księgowania wpłat w 2018 r. systemem objęto 3322 osób, z czego 271 osób zadeklarowały nieselektywną zbiórkę odpadów.

Jest to liczba o ponad 1000 niższa od osób zameldowanych według danych z ewidencji ludności i wynika z kilku zasadniczych czynników: tj. dużej liczby osób pracujących za granicą, dużej liczby osób uczących się w innych miastach i zamieszkujących w internacie. Niemniej jednak zważywszy na znaczny spadek liczby osób wskazanych jako zamieszkujące Gminę Dobrzany w deklaracjach złożonych przez mieszkańców, w stosunku do zeszłego roku, należy podjąć działania mające na celu dokładniejszą weryfikację liczby osób zamieszkujących poszczególne nieruchomości.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Powoływana ustawa zobowiązuje gminy do objęcia systemem wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych, dodatkowo gmina może objąć również nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a wytwarzane są odpady komunalne np. firmy czy nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne.

Gmina Dobrzany objęła systemem wszystkie rodzaje nieruchomości, nie ma więc właścicieli którzy mogą mieć niepodpisaną umowę na wywóz odpadów.

Podjęcie tych kroków spowodowało, że kontrolowane są wszystkie strumienie odpadów wytwarzanych na terenie gminy, co ogranicza powstawanie dzikich wysypisk śmieci oraz eliminacje procederu pozbywania się odpadów przez przedsiębiorców do pojemników osób fizycznych, co w rezultacie doprowadziłoby do zwiększenia opłaty dla mieszkańców.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

W 2018 r. wytworzono na terenie gminy łącznie 1180,80 ton odpadów komunalnych z czego 406,32 ton zebrano i odebrano w sposób selektywny.

Tabela 2. Ilość odpadów zebranych i odebranych w 2018 r. (w tonach).

miesiąc	odpady zmieszane	papier 15 01 01	zmieszane opakowaniowe 15 01 06	szkło 15 01 07	gabaryty PSZOK	gabaryty	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	budowlane PSZOK	opony PSZOK	Bio odpady	baterie	leki
styczeń	69,66	2,9	9	6,56	0	0	0	0,64	0,52	0	0,04	0
luty	54,1	3,38	6,62	5,34	5,8	0	0	1,3	0,94	0	0	0
marzec	57,7	4,72	8,62	10,68	2,88	24,62	3,54	0	0	0	0	0
kwiecień	72,58	2,9	10,66	9,12	10,88	0,4	0	7,8	0	0	0	0
maj	62,96	3,76	12,46	8,4	8,34	0	0	2,26	0	0,26	0	0,06
czerwiec	55,86	4,56	9,8	7,5	5,3	0	0	0	0	0,78	0	0
lipiec	77,52	2,55	11,23	9	4,64	0	0	5,52	0	0	0	0
sierpień	61,04	5,18	12,84	10,58	11,06	0	0	5,32	0	0	0	0
wrzesień	58,12	4,24	9,56	7,02	6,76	0	0	2,5	0	0	0	0
październik	71,74	3,56	11,5	6,34	12,02	0	0	2,62	0	2,44	0	0,04
listopad	62,7	4,26	8,6	7,84	6,74	0	0	3,3	3,44	0	0	0
grudzień	70,48	3,06	7,38	5,06	4,88	0	0	1,99	0	0	0	0
suma	774,48	45,07	118,27	93,44	79,3	25,02	3,54	33,16	4,9	3,48	0,04	0,1

W porównaniu z danymi z poprzednich lat, a w szczególności w odniesieniu do roku 2015 zauważalny jest systematyczny wzrost ilości odbieranych z terenu gminy odpadów, szczególnie w kontekście odpadów zmieszanych i wielkogabarytowych. Tendencja ta widoczna jest również w gminach sąsiednich. Wynika to przede wszystkim ze zwiększenia konsumpcji w efekcie uruchomienia programu 500+, a także podniesienia świadomości mieszkańców, w zakresie możliwości korzystania z systemu odbioru odpadów.

7. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy (osiągnięte poziomy odzysku).

W 2018 roku nie przekazano do składowania odpadów zmieszanych i zielonych, składowaniu poddano natomiast pozostałości z sortowania. Według danych przekazanych przez instalację masa odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych wyniosła 6,063 tony, natomiast odpadów o kodzie 19 05 99 – 274,347 ton. Wobec czego osiągnięto wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Z uwagi na rozwiązania prawne dotyczące sposobu funkcjonowania instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz dotyczących selektywnej zbiórki bioodpadów nie stwierdza się zagrożenia nieosiągnięcia przedmiotowego poziomu w przyszłości.

Należy również zaznaczyć, że został osiągnięty drugi z wymaganych prawem poziomów tj. wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, który wyniósł 55,08% wobec wymaganego 30%. Osiągnięty poziom jest większy od wymaganego, co niewątpliwie stanowi sukces. Niemniej jednak należy mieć na względzie, że wymagany poziom za 2020 rok wynosi 50%. Niezbędne jest więc podjęcie wszelkich kroków w celu systematycznego jego podwyższania.

Podsumowanie:

System gospodarki odpadami według ustaw z dnia 13 września 1996 r. ma charakter dynamiczny zarówno w aspekcie jego finansowania jak i doskonalenia jakości wykonywanych na rzecz mieszkańców usług. Analizując jego funkcjonowanie w 2018 r. można stwierdzić, że Gmina Dobrzany wypełnia założenie wynikające z powołanej ustawy oraz sprawnie reaguje na potrzeby mieszkańców oraz zmieniające się warunki prawne.

Opracowanie:
Milena Bykowska
Podinspektor ds. ochrony środowiska
Tel. 91 562 02 01 wew. 27